

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **E.**, bytom H., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. D., advokátkou, so sídlom v P., proti žalovaným **1/ S.**, B., v mene a na účet ktorej koná A., B. a **2/ M.**, bytom D., **o náhradu škody na zdraví**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17 C 25/2001, o dovolaní žalovanej 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 21. marca 2012 sp. zn. 11 Co 346/2011, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 21. marca 2012 sp. zn. 11 Co 346/2011 vo výroku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalovaná 1/ a žalovaný 2/ sú povinní zaplatiť žalobkyni 56 628 € s tým, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého, v časti týkajúcej sa žalovanej 1/, **z r u š u j e** a vec mu vracia v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa sa žalobou z 15. januára 2001, zmenenou so súhlasom súdu 22. septembra 2006, domáhala, aby žalovaným 1/a 2/ bola uložená povinnosť nahradiť jej škodu na zdraví spôsobenú pri dopravenej nehode 24. júla 1998, ktorú zapríčinil žalovaný 2/. Domáhala sa odškodnenia za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v celkovej výške 2 823 900 Sk (93 736,31 €) a tiež náhrady „ďalšej škody“ vo výške 34 840 Sk (1 156,47 €), spolu s náhradou trov konania s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého.

Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 2. novembra 2011 č.k. 17 C 25/2001-361 uložil žalovanému 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni do troch dní náhradu za bolesť a mimoriadne zvýšenie bolestného v sume 49 937,76 €. Žalobu proti žalovanému 2/ vo zvyšku a proti žalovanej 1/ v celom rozsahu zamietol. Rozhodnutie

o náhrade trov konania si vyhradil osobitným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Dospel k záveru, že u žalobkyne sú dané predpoklady priznania len náhrady za bolesť a jej zvýšenie, nie však aj zvýšenia náhrady za sťaženie jej spoločenského uplatnenia a náhradu inej škody. Rozsah odškodnenia za bolesť a jeho zvýšenia ustálil v celkovej sume 49 937,76 € pozostávajúcej z „nedoplatku“ náhrady za bolesť v sume 521,56 €, ktorú dosiaľ žalovaná 1/ žalobkyni neuhradila, a mimoriadneho zvýšenia náhrady za bolesť, ktorú vyčíslil sumou 49 416,20 €. Pri ustálení rozsahu mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za bolesť mal za to, že treba vychádzať z ohodnotenia bolesti žalobkyne lekárom v počte 1 002,50 bodov, ktorý počet vzhľadom na „podstatnú bolestivosť poranení, početnosť lekárskeho zákroku a charakter a rozsah liečby“ je potrebné zvýšiť na 50-násobok. Takto určenú náhradu potom krátil o 10% z dôvodu spoluzavinenia žalobkyne. Žalobu v časti domáhajúcej sa mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia zamietol majúc za to, že úraz nezanechal u žalobkyne trvalé fyzické a psychické následky. Nepovažoval za opodstatnenú ani žalobu v časti domáhajúcej sa náhrady „ďalšej škody“ vo výške 1 156,48 € v podobe ušlej mzdy. Žalobu proti žalovanej 1/ zamietol z dôvodu nedostatku jej pasívnej vecnej legitimácie. Mal za to, že v danom prípade je pasívne legitimovaný iba škodca, žalovaný 2/. Uviedol, že zodpovednostný vzťah v danej veci je len medzi žalobkyňou a žalovaným 2/; vzťah žalobkyne a žalovanej 1/ nie je vzťahom vyplývajúcim zo zodpovednosti za škodu. Súd prvého stupňa naostatok nepovažoval za opodstatnené námietku premlčania práva žalobkyne na náhradu škody uplatnenú žalovaným 2/.

Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozhodujúci o odvolaniach žalobkyne (domáhajúcej sa uloženia povinnosti plniť aj žalovanej 1/) a žalovaného 2/, rozsudkom z 21. marca 2012 sp. zn. 11 Co 346/2011 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutých častiach tak, že uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni do 3 dní od právoplatnosti rozsudku 56 628 € s tým, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého a žalobu vo zvyšku zamietol. Stotožnil sa so závermi súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa odškodnenia žalobkyne za bolesť, a to aj čo do rozsahu mimoriadneho zvýšenia bolestného a aj jeho následného zníženia o 10% z dôvodu spoluzavinenia žalobkyne, a v podrobnostiach preto odkázal na jeho závery. Podľa odvolacieho súdu ale súd prvého stupňa pochybil pri výpočte výšky odškodnenia, pretože žalobkyni mala byť správne priznaná náhrada za bolesť v sume 43 728,84 €. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že u žalobkyne sú dôvody hodné osobitného zreteľa

odôvodňujúce priznanie mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za sťaženie jej spoločenského uplatnenia. Dôvody zvýšeného odškodnenia videl v tom, že žalobkyňa utrpela úraz ako 16 ročná, pričom v dôsledku úrazu má na oboch dolných končatinách výrazné keloidné jazvy, ktoré pôsobia odpudzujúco. V dôsledku úrazu má žalobkyňa jednu nohu kratšiu, z ktorého dôvodu je hendikepovaná pri spoločenskom a športovom vyžití. Vychádzajúc z uvedeného mal za to, že nie je postačujúce základné odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalovanou 1/ už poskytnuté, ale že je na mieste zvýšenie tohto odškodnenia, a to na 40-násobok základného bodového ohodnotenia lekárom. Po odpočítaní už žalovanou 1/ poskytnutého odškodnenia a zohľadnení spoluúčasti žalobkyne na vzniku škody v rozsahu 10% tak odvolací súd dospel k rozsahu odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne v sume 12 899,16 €. Odvolací súd sa stotožnil aj so závermi súdu prvého stupňa o neopodstatnenosti námietky premlčania a o nedostatku predpokladov priznania náhrady ušlého zisku. V týchto častiach plne poukázal na závery súdu prvého stupňa. Podľa odvolacieho súdu ale súd prvého stupňa pochybil, ak dospel k záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej 1/. K tomu uviedol: „Ustanovenie § 9 ods. 2 vyhlášky č. 423/1991 Zb. o zákonnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla účinného v čase nehody pre prípad, že poisťovňa písomne odmietla poškodenému nahradiť škodu alebo jej časť, dávalo poškodenému oprávnenie uplatniť svoje nároky na súde, a to ako voči poistenému, tak aj voči poisťovni. Nešlo o samostatné právo poškodeného proti poisťovni na vyplatenie toho, čo bola poisťovňa povinná nahradiť za svojho poistenca, ale o možnosť uplatniť na súde nielen nárok voči škodcovi na náhradu škody, ak o výške ešte nebolo právoplatne rozhodnuté, ale zároveň aj nárok voči jeho poisťovni, ktorá hoci bola povinná za poistenca vyplatiť poškodenému náhradu škody v rozsahu, v akom za ňu poistený škodca zodpovedal – plniť odmietla; ide teda o dva samostatné nároky poškodeného proti dvom subjektom, pričom proti každému z nich z iného právneho dôvodu. Ak sú žalovaní v jednom konaní obidva uvedené subjekty, majú postavenie samostatných spoločníkov a jedným súdnym rozhodnutím môže byť každý z nich zaviazaný na plnenie celého dlhu veriteľovi (poškodenému). Vo výroku rozhodnutia musí byť však vymedzený ich vzájomný vzťah tak, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého.“

Proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo žalobe vyhovené, podala žalovaná 1/ dovolanie. Navrhla, aby dovolací súd zmenil napadnutú časť rozhodnutia odvolacieho súdu, alebo aby ho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaná

1/ predovšetkým namieta záver odvolacieho súdu, odlišný od záveru súdu prvého stupňa, že vo veci je daná aj jej pasívna vecná legitímácia. Tvrdí, že poškodenému nevzniká právo na plnenie priamo proti poisťovni, ibaže ide o prípad podľa § 3 ods. 4, § 8 a § 9 ods. 2 vyhlášky č. 423/1991 Zb. V danej veci ale o takúto eventualitu nešlo. Podľa žalovanej 1/ odvolací súd zle vyložil ustanovenie § 9 ods. 2 uvedenej vyhlášky. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 38/2005 a 1 Cdo 185/2009. Podľa žalovanej 1/ odvolací súd nesprávne posúdil prípad žalobkyne, ako hodný osobitného zreteľa odôvodňujúci zvýšenie odškodnenia na 50-, resp. 40-násobok základného odškodnenia. V časti týkajúcej sa zvýšenia náhrady za bolesť nie je rozhodnutie odvolacieho súdu naostatok ani riadne odôvodnené. Dôvody zmeny rozhodnutia súdu prvého stupňa o odškodnení za sťaženie spoločenského uplatnenia navyše nemajú ani oporu v zistenom skutkovom stave a spočívajú na neoverených tvrdeniach žalobkyne.

Žalobkyňa navrhla dovolanie žalovanej 1/ v časti smerujúcej proti výroku rozsudku odvolacieho súdu týkajúceho sa mimoriadneho zvýšenia náhrady za bolesť odmietnuť, pretože ňou napadnutý výrok je v skutočnosti potvrdzujúci, a v časti smerujúcej proti výroku odvolacieho súdu týkajúceho sa náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zamietnuť, pretože je správny.

Žalovaný 2/ sa stotožnil s argumentáciou žalovanej 1/ v jej dovolaní. Vo svojom vyjadrení uviedol, že podľa jeho názoru odvolací súd priznal žalobkyni neprimerane vysoké odškodnenie a jej spoluzavinenie ustálil v neprimerane malom rozsahu.

Žalobkyňa v replike na vyjadrenie žalovaného 2/ poukázala na nepriaznivé dôsledky ním zavinenej dopravenej nehody pre jej životné úkony, pre uspokojovanie jej životných a spoločenských potrieb. Jeho vyjadrenie považuje za necitlivé, až cinické zľahčovanie jej stavu spôsobeného úrazom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), za ktorú koná jej zamestnanec s právnickým vzdelaním (§ 241 ods. 1 O.s.p.), osobitne skúmal, či je opodstatnené tvrdenie žalobkyne, že dovolanie žalovanej 1/ v časti smerujúcej proti výroku rozsudku odvolacieho súdu o mimoriadnom zvýšení náhrady za bolesť nie je prípustné, pretože ňou napadnutý výrok je v skutočnosti potvrdzujúci. Dospel k záveru,

že námietka neprípustnosti dovolania žalovanej 1/ proti predmetnej časti rozhodnutia odvolacie súdu nie je dôvodná.

Súdna prax už opakovane konštatovala, že prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu je založená na zásade diformity (rozdielnosti). O rozdielnosť rozhodnutí ide vtedy, keď súdy posúdili okolnosti významné pre meritórne rozhodnutie veci odlišne. To znamená, že ide o rozdielne konštituovanie alebo deklarovanie práv a povinností v právnych vzťahoch účastníkov.

Napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu bola žalovanej 1/, na rozdiel od súdu prvého stupňa, uložená povinnosť plniť spolu so žalovaným 2/ s tým, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenie povinnosť druhého. Rozsudok odvolacieho súdu teda rozdielne konštituoval právne postavenie a povinnosť žalovanej 1/ voči žalobkyni. Rozhodnutie odvolacieho súdu s takýmto obsahom je vo vzťahu k žalovanej 1/ nepochybne rozhodnutím zmeňujúcim, proti ktorému, v časti týkajúcej sa tejto účastníčky, je dovolanie prípustné podľa § 238 ods. 1 O.s.p.

Dovolací súd potom bez nariadenia dovolacieho pojednávania, keďže jeho riadenie nepovažoval za potrebné (§ 243a ods. 1 O.s.p.), pristúpil ku skúmaniu rozsudku odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej 1/ je dôvodné.

Žalovaná 1/ v dovolaní predovšetkým namieta, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne nesprávne, lebo spočíva na nesprávnom výklade ustanovenia § 9 ods. 2 vyhlášky č. 423/1991 Zb., teda uplatňuje dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je teda omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Preskúmaním veci dospel dovolací súd k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu v časti týkajúcej sa žalovanej 1/ je postihnuté vadou pri interpretácii inak správne použitého právneho predpisu.

V prejednávanej veci bola škoda spôsobená prevádzkou dopravného prostriedku pri dopravnej nehode, ku ktorej došlo 24. júla 1998. So zreteľom na ustanovenie § 28 ods. 2 zákona č. 381/2002 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon č. 381/2002 Z.z."), v zmysle ktorého sa právne vzťahy vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do 31. decembra 2001 spravujú podľa doterajších právnych predpisov, treba v prejednávanej veci na právny vzťah, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, aplikovať vyhlášku č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "vyhláška").

Podľa § 1 ods. 1 vyhlášky zákonné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vykonáva Slovenská poisťovňa, a.s. (v zmysle § 28 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z. práva a povinnosti Slovenskej poisťovne, a.s., vzniknuté zo zákonného poistenia prešli 1. januára 2002 na žalovanú 1/ a tieto práva a povinnosti uplatňuje a vykonáva v mene a na účet žalovanej 1/ Slovenská poisťovňa, a.s.; poznámka dovolacieho súdu).

Z poistenia zodpovednosti za škody má poistený [v danom prípade prevádzkovateľ motorového vozidla (viď § 3 ods. 1 vyhlášky)] právo, aby v prípade poistnej udalosti [t.j. vzniku jeho povinnosti nahradiť škodu (viď § 3 ods. 3 vyhlášky)] poisťovňa ako poistiteľ [t.j. nositeľ povinnosti poskytnúť poistné plnenie (viď § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 789 Občianskeho zákonníka)] nahradila za neho škodu, za ktorú poistený zodpovedá (§ 822 Občianskeho zákonníka). Náhradu škody platí poistiteľ poškodenému [t.j. tomu, komu vznikla škoda (viď § 3 ods. 1 vyhlášky)]; poškodený však právo na plnenie proti poistiteľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak (§ 823 Občianskeho zákonníka). Podľa § 7 ods. 1, vety prvej vyhlášky náhradu platí poisťovňa poškodenému; poškodený však nemá právo na plnenie proti poisťovni, s výnimkou prípadov uvedených v § 3 ods. 4 vyhlášky (t.j. v prípade smrti poisteného alebo zániku právnickej osoby), ďalej v § 8 vyhlášky (t.j. vtedy, ak sa nezistila osoba zodpovedná za škodu na území Slovenskej republiky)

a napokon v ustanovení § 9 ods. 2 vyhlášky (t.j. vtedy, ak poisťovňa písomne odmietla poškodenému nahradiť škodu alebo jej časť).

Z vyššie uvedených ustanovení vyplýva, že záväzok poisťovne nahradiť poškodenému škodu za poisteného je záväzkom voči poistenému, nie voči poškodenému. Vzťah poškodeného a poisťovne nie je vzťahom zodpovednosti za škodu, pretože zodpovednostný vzťah vzniká len medzi poškodeným a tým, kto mu spôsobil škodu (poisťovňa ním nie je). Poisťovňa nie je zodpovedná za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, je však povinná plniť za (zodpovedného) poisteného, ktorý u nej uplatnil právo vyplývajúce mu z poistného vzťahu (aby poisťovňa v prípade poistnej udalosti plnila poškodenému). Len v prípade, že osobitné predpisy ustanovujú "inak", vznikne poškodenému právo, aby mu poisťovňa plnila; ani vtedy sa ale poškodený nestáva účastníkom právneho vzťahu z poistenia a nemá ani priamy nárok na náhradu škody voči poisťovni - medzi poškodeným a poisťovňou tu vzniká osobitný právny vzťah, v rámci ktorého má poškodený voči poisťovni špecifický právny nárok na osobitné plnenie. Oba vzťahy treba odlišovať, a to aj z hľadiska subjektu, ktorý je z hľadiska hmotno-právneho v danom právnom vzťahu nositeľom povinnosti (t.j. je pasívne legitimovaný).

V prípade nároku poškodeného na náhradu škody je pasívne legitimovaný škodca. Iba ak sú splnené podmienky určené ustanoveniami § 3 ods. 4, § 8 a § 9 ods. 2 vyhlášky, uplatňuje poškodený nárok na osobitné plnenie voči poisťovni. Pre posúdenie dôvodnosti žaloby v časti smerujúcej proti žalovanej 1/, keďže istotne nešlo o prípady v zmysle § 3 ods. 4, § 8 vyhlášky, bolo rozhodujúce len posúdenie, či nejde o prípad vzniku práva poškodenej priamo voči poisťovni upravený v § 9 ods. 2. vyhlášky, o ktoré ustanovenie odvolací súd opiera svoje rozhodnutie vo vzťahu k žalovanej 1/.

Jazykový a logický výklad ustanovenia § 9 ods. 2 vyhlášky („Dňom, keď poisťovňa písomne odmietla poškodenému nahradiť škodu alebo jej časť, môže poškodený uplatniť svoje nároky na príslušnom súde aj proti poisťovni.“) vedie k jednoznačnému záveru, že vznik práva poškodeného na náhradu škody priamo (aj) voči poisťovni je podmienené písomným odmietnutím splnenia povinnosti vzniknutej spôsobom a za podmienok uvedených v ustanovení § 9 ods. 1 vyhlášky („Poisťovňa je povinná plniť do 15 dní po skončení vyšetrenia nevyhnutného na zistenie jej povinnosti plniť alebo po obdržaní právoplatného rozhodnutia o výške náhrady škody. Vyšetrenie je skončené, len čo so súhlasom poisťovne

alebo s jej dodatočným schválením bola dohodnutá s poškodeným výška náhrady škody.“). Ustanovenie § 9 ods. 2 vyhlášky teda treba vykladať v súvislosti s ustanovením jeho odseku 1. Odmietnutie plnenia poisťovňou má v § 9 ods. 2 vyhlášky ustanovený právny následok vzniku práva poškodeného na plnenie proti poisťiteľovi iba za predpokladu, že už vznikla povinnosť poisťiteľa plniť po skončení vyšetrenia nevyhnutného na zistenie jeho povinnosti plniť (vyšetrovanie je pritom skončené, len čo so súhlasom poisťiteľa alebo s jeho dodatočným schválením bola dohodnutá s poškodeným výška náhrady škody), alebo že už obdržala právoplatné rozhodnutie o výške náhrady škody. Pokiaľ je zodpovednosť poisteného za škodu sporná a nedošlo k dohode poisťovne a poškodeného, nie sú dané podmienky vzniku priameho nároku poškodeného na plnenie proti poisťovni, ktorý by mohol byť uplatnený žalobou proti poisťovni (v takom prípade treba, aby poškodený uplatnil nárok na náhradu škody voči škodcovi).

V konaní nebolo tvrdené, že by tu bolo právoplatné rozhodnutie o výške náhrady škody (ktoré naostatok, keďže bol v tomto konaní o rovnané plnenie žalovaný aj škodca, nemohlo byť predtým ani vydané). Rovnako nebolo tvrdené a ani inak nevyšlo najavo, že by došlo k dohode s poškodenou o výške náhrady škody [ktorá vzhľadom na to, že sa žalovalo o mimoriadne zvýšenie odškodnenia, o ktorom zvýšení môže rozhodnúť iba súd (§ 7 ods. 3 vyhl. 32/1965 Zb.), naostatok ani nemohla byť uzavretá].

Navyše, z rozhodnutia súdu ani z celého súdneho konania nevyplýva, ktorým písomným podaním žalovanej 1/ malo dôjsť k takémuto odmietnutiu plnenia, čím neboli naplnené ani podstatné formálne znaky odmietnutia, ktoré vyžaduje § 9 ods. 2 vyhlášky.

Tento názor je v rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu konštantný (napr. rozhodnutia 1 Cdo 76/2004, 3 Cdo 38/2005, 1 Cdo 185/2009). Neprieči sa ani záverom rozsudku sp. zn. 2 Cdo 202/2004, uverejnenému v časopise Zo súdnej praxe, pod por.č. 43/2005. Ostatne uvedený rozsudok totiž riešil otázku práva poškodeného uplatniť svoje nároky priamo voči poisťovni v prípade, kedy o nároku poškodeného na náhradu škody proti škodcovi bolo súdom už právoplatne rozhodnuté (§ 9 ods. 1 vyhlášky) a poisťiteľ škodcu na základe právoplatného rozhodnutia o výške náhrady škody – bez ohľadu na to, či bol alebo nebol účastníkom (vedľajším účastníkom) tohto konania – poškodenému neplnil a písomne mu odmietol nahradiť škodu prípadne jej časť, o ktorý prípade v preskúmvanej veci evidentne nešlo. Uvádzacia veta v časopise, koncipovaná jej autorom (s úvodnou vetou:

„Ustanovenie § 9 ods. 2 vyhlášky č. 423/1991 Zb. pre prípad, že poisťovňa písomne odmietla poškodenému nahradiť škodu alebo jej časť, dávalo poškodenému oprávnenie uplatniť svoje nároky na súde, a to ako voči poistenému, tak aj voči poisťovni.[...]“), prevzatá odvolacím súdom na ním riešenú vec bez zohľadnenia jej konkrétnych okolností, teda riešila inú situáciu (odmietnutie plnenia poisťovňou napriek tomu, že tu už bolo právoplatné rozhodnutie o náhrade škody). O taký prípade vzniku práva na poistné plnenie voči poisťovni ale nešlo.

Pokiaľ teda odvolací súd založil svoje rozhodnutie vo vzťahu k žalovanej 1/ len na tom, že táto odmietla poškodenej nahradiť škodu (aké písomné odmietnutie plnenia naostatok ani nebolo preukázané), pričom neprihliadol na to, že odmietnutie plnenia poisťovňou má v § 9 ods. 2 vyhlášky ustanovený právny následok vzniku práva poškodeného na plnenie proti poisťiteľovi iba za predpokladu, že už vznikla povinnosť poisťiteľa plniť po skončení vyšetrenia nevyhnutného na zistenie jeho povinnosti plniť, alebo že už poisťiteľ obdržal právoplatné rozhodnutie o výške náhrady škody, spočíva jeho rozhodnutie vo vzťahu k žalovanej 1/ na nesprávnom právnom posúdení veci.

Vychádzajúc z toho, že dovolací súd v dovolacom prieskume zistil, že nebola správne vyriešená taká čiastková otázka, ktorá mala kľúčový význam v tom zmysle, že od nej záviselo správne vyriešenie viacerých ďalších otázok a s prihliadnutím na to, že dovolanie podala len žalovaná 1/ (ktorá so žalovaným 2/ nebola v nerozlučnom procesnom spoločenstve a teda procesnú účinky ňou podaného dovolania sa na žalovaného 2/ nevzťahujú - § 91 ods. 1 O.s.p., a vzhľadom na to, že nejde o prípad podľa § 242 ods. 2 písm. d/ O.s.p.), dovolací súd sa v danom prípade obmedzil na to, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na nesprávnej interpretácii § 823 Občianskeho zákonníka a § 7 ods. 1, § 9 ods. 1 a 2 vyhlášky vo vzťahu žalovanej 1/. Neskúmal preto napríklad, či odvolací súd nepochybil aj pri posúdení predpokladov mimoriadneho zvýšenia odškodnenia žalobkyne za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, tiež namietaných v dovolaní. Vo vzťahu k žalovanej 1/, ktorej v danej právnej veci nesvedčí pasívna vecná legitímácia, by bolo riešenie týchto otázok nadbytočné.

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. októbra 2013

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová